

JUDr. Pavel Blažek, Ph.D.
MINISTR SPRAVEDLNOSTI ČR

Praha 24. srpna 2023
č. j. MSP-140/2021-ODKA-SPZ/2
Počet listů: 4
Přílohy: 1

**Nejvyšší soud
Burešova 20
657 37 Brno**

Obviněná D. (nyní D. v likvidaci) – stížnost pro porušení zákona

Přílohy:

- trestní spis Okresního soudu v Třebíči sp. zn. 1 T 40/2020

Podle § 266 odst. 1 trestního řádu podávám ve prospěch obviněné právnické osoby D. (D. v likvidaci), (dále též jen „právnická osoba D.“)

s t í ž n o s t   p r o   p o r u š e n í   z á k o n a

proti pravomocnému rozsudku Okresního soudu v Třebíči ze dne 27. 7. 2020 č. j. 1 T 40/2020-731.

Napadené rozhodnutí

1. Rozsudkem Okresního soudu v Třebíči ze dne 27. 7. 2020 č. j. 1 T 40/2020-731 byla obviněná právnická osoba D., uznána vinnou přečinem zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby dle § 240 odst. 1 trestního zákoníku, za využití zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim (dále jen „*TOPOZ*“). Tohoto jednání se právnická osoba dopustila tím, že

„jako právnická osoba původně vystupující pod názvem G. podala dne 25. 10. 2017 přiznání k dani z přidané hodnoty za zdaňovací období září 2017, v němž neoprávněně uplatnila nárok na nadměrný odpočet DPH poté, co v měsíci září 2017 byly zaneseny do jejího účetnictví nejméně dvě fiktivní faktury od smyšleného dodavatele N. A. a to faktura číslo 20170069 ze dne 14. 9. 2017 na celkovou částku 1.216.459 Kč a faktura číslo 2017077 ze dne 25. 9. 2017 na celkovou částku 1.207.461 Kč, ač ke zdanitelnému plnění z těchto faktur ve skutečnosti nedošlo a takto v úmyslu získat daňovou výhodu zkrátila daň z přidané hodnoty o 420.680 Kč čímž České republice, zastoupené Finančním úřadem pro Kraj Vysočina, Tolstého 2, Jihlava způsobila škodu nejméně v této výši, a jelikož se tohoto jednání dopustil její jednatel L. Č., tak se jí jeho jednání přičítá“.

2. Za uvedený přečin byl obviněné právnické osobě D. dle § 16 odst. 1 TOPOZ uložen trest zrušení právnické osoby.
3. Okresním soudem v Třebíči bylo zároveň usnesením ze dne 27. 7. 2020 pod č. j. 1 T 40/2020-733 rozhodnuto tak, že se dle § 223a odst. 1 trestního řádu za podmínek uvedených v § 307 odst. 1 trestního řádu podmíněně zastavuje trestní stíhání obviněného L. Č. pro jeho jednání, kterým měl spáchat přečin zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby dle § 240 odst. 1 trestního zákoníku. Podle § 307 odst. 3 trestního řádu mu byla stanovena zkušební doba v trvání 1 roku.
4. Opatrovník obviněné V. P. při hlavním líčení dne 27. 7. 2020 prohlásil po vysvětlení významu rozsudku, usnesení a poučení o opravných prostředcích, že se vzdává odvolání a netrvá na písemném odůvodnění rozsudku a na písemném vyhotovení protokolu o hlavním líčení. Taktéž statní zástupce se vzdal práva na odvolání a netrval na písemném odůvodnění rozsudku a na písemném vyhotovení protokolu o hlavním líčení. Rozsudek tak nabyl právní moci 27. 7. 2020.

Právní posouzení

5. Podle § 16 odst. 1 TOPOZ může soud uložit trest zrušení právnické osoby právnické osobě se sídlem v České republice, pokud její činnost spočívala zcela nebo převážně v páchaní trestného činu nebo trestných činů. Trest zrušení právnické osoby pak nelze uložit, vylučuje-li to povaha právnické osoby.
6. Daný trest pak bývá ukládán zejména tam, kde se právnická osoba svou podstatou začlenila např. do struktury organizovaného zločinu a tvořila jeden z významných článků organizace. Pro uložení tohoto trestu jsou zákonem v odstavci prvním vymezeny dvě podmínky pozitivní a jedna negativní. Tyto podmínky musejí být kumulativně splněny, aby mohl být trest zrušení právnické osoby uložen. Pozitivními podmínkami jsou
  - 1) trestně odpovědná právnická osoba má sídlo v České republice
  - 2) činnost této právnické osoby spočívala zcela nebo převážně v páchaní trestného činu nebo trestných činů.
7. Negativní podmínkou pak je skutečnost, že uložení trestu zrušení právnické osoby nevylučuje povaha právnické osoby.

8. Trest zrušení právnické osoby je nejprísnejším druhem trestu, který lze uložit trestně odpovědné právnické osobě. Jednou z podmínek je, že činnost trestně odpovědné právnické osoby spočívala zcela nebo převážně v páchání trestného činu nebo trestných činů. Činnost právnické osoby spočívala zcela v páchání trestného činu nebo trestných činů, pokud se právnická osoba vůbec nezabývala legální činností, ale výlučně aktivitami zakládajícími její trestní odpovědnost nebo i trestní odpovědnost jednajících fyzických osob. Převážným pácháním trestného činu nebo trestných činů v činnosti právnické osoby se rozumí situace, kdy se jedná o nadpoloviční většinu činnosti dané právnické osoby resp. protiprávní činy fyzických osob, které se přičítají právnické osobě jako její trestné činy, musejí tvořit nadpoloviční většinu její činnosti. Nestačí však, byla-li trestná činnost právnické osoby jen ojedinělým vybočením z jejího jinak legálního působení.¹
9. V předmětné věci pak nebyla splněna základní podmínka pro uložení trestu zrušení právnické osoby spočívající v kriminálním charakteru činnosti právnické osoby.
10. Pro úplnost je nutno dodat, že právnická osoba byla dne 29. 1. 1999 zapsána do obchodního rejstříku vedeného Krajským soudem v Brně jako obchodní společnost G. Tato společnost vystupovala pod IČ: XXX a jejími společníky i jednatelem byli L. Č. a L. L. Dne 17. 10. 2018 došlo k převodu obchodního podílu původních společníků na osobu O. T., který se stal zároveň jednatelem. Téhož dne došlo taktéž ke změně názvu společnosti z G. na D. a dne 20. 2. 2019 ke změně adresy sídla obchodní korporace. K osobě O. T. bylo ze zprávy Ministerstva vnitra zjištěno, že taková osoba nemá ani neměla v České republice žádné povolení k pobytu nad 90 dnů a ze zprávy Úřadu práce České republiky, že taková osoba neprochází celorepublikovou databází a nebylo jí vydáno povolení k zaměstnání. Protože byl O. T. pro policejní orgán zcela nekontaktní, byl usnesením Okresního soudu v Třebíči č. j. 0 Nt 2008/2020-5 obchodní korporaci D. ustanoven opatrovník advokát V. P.
11. Vzhledem k absenci odůvodnění soudního rozhodnutí nelze zjistit, jakými úvahami se Okresní soud v Třebíči řídil při ukládání trestu právnické osobě D. Z provedeného dokazování však neplyne, že by faktická činnost dané právnické osoby spočívala zcela nebo převážně v páchání trestného činu nebo trestných činů, resp. že by se tato právnická osoba mimo výše uvedeného přečinu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby dle § 240 odst. 1 trestního zákoníku vůbec dopustila nějaké jiné trestné činnosti. Obviněná právnická osoba taktéž nebyla dříve pro jinou trestnou činnost odsouzena.
12. Z trestního spisu vyplývá, že právnická osoba v průběhu roku 2017 pracovala na cca asi 20 stavebních zakázkách, ve kterých zajišťovala převážně subdodávky. A jak vypověděl její tehdejší jednatel L. Č., u několika zakázek se nepodařilo být v zisku, a proto se dopustil nezákonného výše popsání jednání. Právnická osoba se tedy zabývala stavební činností, tj. činností nepochybně legální.
13. Základní podmínka pro uložení trestu zrušení právnické osoby spočívající v plně nebo alespoň převážně kriminálním charakteru její činnosti tedy splněna nebyla. Jednání spočívající v neoprávněném uplatnění nároku na nadměrný odpočet daně z přidané hodnoty je nutno považovat za v podstatě ojedinělý exces v jinak legální činnosti právnické osoby D. Na tom nic

---

¹ Blíže srov. např. Šámal, P. a kol. *Trestní odpovědnost právnických osob. Komentář. 2. vydání. Praha C. H. Beck, 2018, str. 389 a násl.* nebo Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. 9. 2020 sp. zn. 3 Tz 22/2020.

nemění ani vyjádření opatrovníka této právnické osoby, který u hlavního líčení prohlásil, že trest jaký bude zvolen, ponechává na úvaze soudu. Podmínky pro uložení trestu zrušení právnické osoby jsou v § 16 odst. 1 zákona TOPOZ stanoveny kogentně a nemohou být měněny či rozšiřovány.

14. Pokud Okresní soud v Třebíči přesto uložil podle § 16 odst. 1 TOPOZ obviněné právnické osobě D. trest zrušení právnické osoby, byl takovým rozhodnutím porušen zákon v neprospěch této právnické osoby.
15. Účelem trestu zrušení právnické osoby je eliminace právnické osoby z jakéhokoliv dalšího působení, a to proto, že její činnost byla shledána zcela či většinově jako kriminální. Tento trest nemůže sloužit jako pragmatický nástroj k ukončení ekonomické činnosti právnické osoby nahrazující standardní civilní proceduru zrušení korporace dle zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích. Uložení trestu zrušení právnické osoby obviněné právnické osobě D. při absenci zákonných podmínek pro uložení tohoto trestu tedy bylo ve zřejmém rozporu s účelem trestu, jak to má na mysli § 266 odst. 2 trestního řádu.
16. Pro případ, že by Nejvyšší soud dospěl k závěru, že jsou splněny podmínky pro rozhodnutí o této stížnosti pro porušení zákona v neveřejném zasedání, s takovým postupem souhlasím.

Návrh

17. S ohledem na výše uvedené navrhuji, aby Nejvyšší soud:
  - 1) Podle § 268 odst. 2 trestního řádu vyslovil, že rozsudkem Okresního soudu v Třebíči ze dne 27. 7. 2020 č. j. 1 T 40/2020-731, byl porušen zákon v neprospěch obviněné právnické osoby D., v § 16 odst. 1 TOPOZ;
  - 2) podle § 269 odst. 2 trestního řádu předmětný rozsudek zrušil ve výroku o trestu uloženého obviněné právnické osobě D., a zrušil také další rozhodnutí na zrušené rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu;
  - 3) dále postupoval podle § 270 odst. 1 trestního řádu a přikázal Okresnímu soudu v Třebíči, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.